

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Caput VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

& expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut eandem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in judicio, quàm extra illud habeatur, quæ præsentibus ipsis haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Anulo Piscatoris. Die XVI. Septembr. Anno M. DC. LXXXV. Pontificatûs Nostri anno IX.

CAPUT VII.

De Regula, & Ordine S. Claræ, qui fuit II. Ordo institutus à S. P. FRANCISCO; ejusque Ordinis primarii honores.

XXV. **R**egulam Sororum pauperum mendicantium S. Claræ à B. P. FRANCISCO fuisse editam, & conscriptam, indubitatum est, & manifestè relucet ex ipsa Professione Clarissarum primæ Regulæ; idemque clarè exprimit *Innocentius IV.* in confirmatione Regulæ, & S. Clara in suo Testamento, quam Regulam strictissimè, & ad unguem observant pleræque S. Claræ sequaces per mundum universum dispersæ, quamvis plurima etiam Monasteria sub nomine Clarissarum à rigore primæ Regulæ discesserint; vivantque juxta Regulam moderatam ab *Urbano IV.* Vide *Luc. Wading. op. B. Franc. Tom. 2. p. 189. de prima Regula Sanctimonialium S. Claræ.* De hac S. Virgine Clara prædixit D. N. J. crucifixus matri ejus oranti: *Ne paveas mulier; quia quoddam lumen salva parturies, quod ipsum mundum clarissè illustrabit.* Quod opere adim-

pletum est, quia inter Virgines Deo consecratas, Sanctimonialiales Clarissæ omnium primæ, rigorem omnimodæ Clausuræ, ab Ecclesia Catholica summoperè laudatum & approbatum invexerunt, & intrâ sacras JESU Christi Sponsas Evangelicæ Paupertatis apicem omnium primæ attigerunt, quam S. Clara tanquam primum & pretiosissimum Sponsi æterni thesaurum, ad Fratrum Minorum exemplum, ab *Innocentio III. Gregorio IX. & tandem ab Innocentio IV.* Seraphici Patriarchæ doctrinis inhærens, incessante & efficacissimâ humilitate postulare non desit, donec impetraverit; illudque summâ admiratione dignum, quòd non obstantibus summis vitæ rigoribus, à primo institutionis suæ primordio, per totum orbem acclamata fuerint, eaque fecunditate amplificata, & indes amplificari conspiciantur, ut nulla sit Principum Aula, nulla ferè in Orbe Christiano civitas, quæ Sanctimonialibus Clarissis Parthenopæum erigere non procuraverit. Indè certius confidentes; ut (quemadmodum illarum Primiceria S. Clara Patriam suam à Saracenorum furore liberavit) ita per Filiarum ejus ferventissimas preces, & sanctitatis merita, civitates ipsæ speciali Dei protectione defendantur, quin & ad Indias utraque feliciter profectæ, etiam in ipsis Orbis finibus virginalis trophæum explicare meruerunt, nec non Principissas, Reginas, Imperatrices numerant Consodales. Nam *Agnes* Boëmorum Regis Filia repudiatis Friderici Cæsaris, & Henrici Anglorum Regis superbissimis nuptiis. *Isabella* S. Ludovici Galliarum Regis Sotor. *Joanna* & alia eorundem Galliarum Regum filia, aliaq; quàm plurimæ Regum sanguine progenitæ, de Imperiali Austriæ Domo, de Gallica, Arragonica, Lusitanica, Hungarica, Polonica, Boëmica, Sabaudica regni, sub horrido S. Claræ cilio universas sæculi pompas aspernari non horruerunt. Quòdque notandum est, quamvis

vis etiam à sæculi Principibus, imò & à Romanis Pontificibus ad moderandos paupertatis, vitæque rigores non sine causa invitata, sæpiusque sollicitata fuerint; nihilominus S. Matris suæ Clara vestigiis tenaciter insistere maluerunt: ut in hodiernum usque diem ab his Monialibus rigidiores abstinentiæ, jejunia per integrum anni decursum ferè nunquam interrupta, (carnibus non nisi in infirmitate concessis) altissimum silentium, asperima cilicia, cæteraque in victu, vestitu, & lecto mortificationum genera observentur, & promoveantur cum summo spiritus fervore, & in extremis Philippinarum insulis, invitâ quodammodo Regum pietate, gloriosissimè in Regulæ puritate perseverent. Hinc est, quòd fœcundissimos sanctitatis fructus abundantissimè nullo unquam tempore proferre non cessent, & sanctissimam matrem Claram (quam ipsis funeralibus exequiis Innocentius IV. sanctarum Virginum Officio honorare volebat) Alexander Innocentii Successor secundo post obitum anno in Sanctorum Apothecin singulari pompâ, & solemnitate voluit esse relatum.

De B. Salomæa Poloniæ Regina. S. Catharina Bononiensi. B. Coleta Coletarum in Galliis Reformatrice, Ecclesiastica Officia recitantur. Constat etiam suas habuisse Coletas, quæ per efficacem verbi Dei prædicationem publicos peccatores Christo reconciliare potuerunt. B. Agnetem S. Clara sororem, Kunigundam Poloniæ Reginam, aliasque cælestes Amazones S. Clarissarum Religio parturivit; quæ cum Dei, & Ecclesiæ hostibus aperto Marte decertantes (illibatam Virginitatis florè, Fidemque Catholicam ut tuerentur) sanguinem suum durissima inter tormenta profundere non dubitarunt. De quibus videri potest *Orbis Seraphicus L. XI. C. XIII. & in III. Parte.*

DUBIUM.

De Indulgentiis concessis Ecclesiis Monialium Directioni Seraphici Ordinis S. FRANCISCI subjectarum.

XXVI. **Q**uæres I. An Indulgentiæ generaliter concessæ Ecclesiis Monialium Ordini prædicto subjectarum æquè obtineri possint à Christi Fidelibus visitantibus Ecclesias Monialium, postquam hæ gubernio Ordinis subtrahæ, & Episcopis subjectæ sunt? *affirmative.* Sic enim aliquoties declaravit S. Congregatio Reliquiis & Indulgentiis præposita 27. Februar. 1673. *Vide Rubr. Breviar. novi Francisc. Tit. 12. n. 160.* Et iterum: anno 1711. 20. April. 1716. 28. April. etiam cum clausula: *Quamvis nunquam gubernio Superiorum Ordinis subjectæ fuissent: ut ego ipse vidi affixum & publicatum in Secret. Indulg. Romæ.*

Quæres II. An Sæculares in diebus festivis Ord. FF. Minor. v. g. S. FRANCISCI, S. Antonii, Dedicacionis Ecclesiæ S. Mariæ Angelorum (vulgò Portiunculæ) quibus diebus Visitantibus Ecclesias Fratrum concessæ sunt Indulgentiæ plenariæ (easdem Indulgentias etiam acquirere possint Visitantes Ecclesias Monialium obedientiæ Ministri Generalis totius Ordinis subjectarum? &c. Cùm in materia Indulgentiarum tutiora sint sequenda, ponderando non opiniones Scribentium, sed attendendo ad mentem Pontificis, & realiter implendo, quæ in formulis à Papa præscribuntur: siquidem in hac materia Breve Pontificis, est Lex, juxta quam judicare debemus, ideòque tantum valeant Indulgentiæ, quantum sonant verba Brevis, & non plus. Ideo

si expressè Sedes Apostolica non expressit in Brevi, quòd Sæculares visitantes Ecclesias Monialium lucrari possint Indulgentias; visitando earum Monialium Ecclesias, non acquirunt Indulgentias, nam quando mens, & intentio Pontificum fuit, quòd Sæculares visitando Ecclesias Monialium, etiam acquirere possent easdem Indulgentias, ac si visitarent Ecclesias Fratrum? id signanter, & nominatim expresserunt & declararunt; uti fecit Clemens X. in Festo S. Petri de Alcant. & Alexander VIII. in Festo S. Joannis à Capist. & S. Paschalis Baylon. &c. &c. uti dictum est de Indulgentiis Ordinis Fratrum Minorum.

Ideo inspicienda sunt Brevia Indulgentiarum, & quivis attendat, quid in specie à Sede Apostolica obtinuerit. Vid. *Official. Curia* quoad Indulg. C. 26. Et quamvis affirmet Rhoder. Tom. 1. 99. Reg. q. 55. à n. 106. quòd per communicationem omnia Indulta concessa uni Monasterio Ord. Minorum, omnibus aliis Monasteriis Ord. Min. tam virorum, quam mulierum fiant communia, concludens posse per Sæculares, Indulgentias Ecclesiis FF. Min. concessas acquiri, visitando Ecclesias Monialium Ordinis prædicti; ab hac tamen opinione omnino recedendum est, tum ex Praxi Ordinis, tum ex Pontificum concessione, & intentione. Etenim si vel Ordo vel Pontifices censuissent Indulgentias in Festo S. FRANCISCI, S. Antonii, S. Bonaventuræ, S. Bernardini, S. Ludovici, & Portiunculæ posse ex virtute communicationis suffragari Fidelibus? Nec Ordo postulasset directè pro suis Ecclesiis, nec Summi Pontifices expressè Indulta concessissent. v. g. Indulgentias Portiunculæ concessas Ecclesiæ S. Mariæ Angelorum pro aliis Ecclesiis Fratrum Minor. & tamen *Gregorius XIII.* expressè concessit pro visitantibus Ecclesiis Fratrum Minorum de Obs. & Reform. & ab eodem Pontifice pro suis Ecclesiis eodem pariter an-

no obtinuerunt P.P. Capucini plenarias Indulgentias pro Festo Portiunculæ, & ab *Urbano VIII.* *Constit. Exponi. Bull. To. 5. Bullà 316.* pro suis pariter Ecclesiis receperunt Claustrales de III. Ordine. Nec PP. Conventualibus proprium deërit Indultum. Ideo si Sedes Apostolica expressè non concesserit, quòd Sæculares visitantes Ecclesias Monialium Indulgentiam lucrari possint, eas visitando non acquirunt. Siquidem ex Praxi Curia constat, in concedendis Indulgentiis pro Ecclesiis Monialium Papam magis parcum esse; eò quòd ob nimium Confluxum Sæcularium turbetur aliquantulum quies, & solitudo Monialium, & (ut bene advertit, *Lezana To. 3. V. Indulg.*) non censentur ex Regula Cancellariæ, & Curia Romanæ concessa, quæ difficulter obtineri possunt, nisi manifestè exprimentur, *Juxta Reg. Juris in VI. in generali concessione non veniunt ea, qua non esset quis verisimiliter concessurus; Et est Regula penes Canonistas; Non censeri Privilegium Principis extendi, quando Princeps potens id ipsum ostendere, reverà in eodem Diplomate non extendit.*

Pro clariori notitia refero hîc duo Brevia Apostolica concedentia Indulgentias plenarias in præcipuis Festivitatibus Ordinis nostri, & Portiunculæ.

SIXTUS PAPA V.

Quoad Visitantes Ecclesias Ordinis FF. Minorum & S. Claræ.

XXVII. **C**UM à primæva institutione Regula B. FRANCISCI tam ob illius, quam S. S. Antonii de Padua, Ludovici Episcopi, & Confessoris, Bonaventuræ, & Bernardini, nec non dictæ Claræ; aliorumque ejusdem Ordinis sequacium sanctitatem, & miraculorum multitudinem, quam

quàm etiam ob multorum ipsius Religionis Summorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum merita, ingens ubique Christi Fidelium multitudo, singularem erga quemcunque dictorum Sanctorum gerat devotionis affectum; nos (ut ipsorum fidelium devotio non modò conservetur, sed in dies magis augeatur, & animarum saluti uberius consulatur) precibus etiam dilecti Filii Bontadosii Ordinis Fratrum Minorum Conventualium Ministri Generalis, super hoc Nobis humiliter porrectis inclinati, tam omnibus, & singulis dicti Ordinis Min. Convent. Capucinatorum & de Observantia nuncupatorum, Fratribus, & Monialibus, quàm cæteris utriusque sexûs Christi Fidelibus, qui verè pœnitentes, & confessi, ac S. Communionem refectis diebus festis SS. FRANCISCI, Antonii de Padua, Ponaventuræ, Ludovici Episcopi ac Confess. & Bernardini: prædictorum Fratrum Min. Convent. Capucin. & de Obser. nec non die festivitatis S. Claræ Monialium dicti Ordinis, Monasteriorum ubilibet constitutorum Ecclesias, tam erectas, quàm erigendas, vel earum aliquam à primis Vesperis, usque ad Occasum Solis, eorundem dierum singulis annis devotè visitaverint, ibique pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione, & S. Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces fuderint; quo die præfatorum id egerint: plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Non obstantibus &c. *Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris. 28. Septemb. 1585. Pontificatus nostri anno 1.*

Advertendum bene: quòd tenore hujus Brevis (sicuti non conceditur pro Festis dictorum Sanctorum Indulgentia Visitantibus Ecclesias Monialium) ita nec concedatur

pro Festo S. Claræ Indulgentia Visitantibus Ecclesias Fratrum Min. adeoque si Fratres non haberent aliam concessionem pro Festo S. Claræ (qualem habent pro Ecclesiis suis) tenore hujus Brevis, nec ipsi, nec Sæculares acquirere possent Indulgentias pro Festo S. Claræ extra Ecclesias Clarissarum in suis Ecclesiis.

GREGORIUS XV.

Quoad Visitantes Ecclesias FF. Minorum de Observantia & Reformatorum ubilibet in Festo Portiunculæ.

XXVIII. **S**plendor Paternæ gloriæ, qui suâ mundum illuminat ineffabili claritate, pia vota fidelium de clementi ejus Majestate sperantium, tunc præcipuè benigno favore prosequitur; cum devota ipsorum humilitas Sanctorum precibus & meritis adjuvatur. Volentes igitur omnes & singulas Ecclesias Ordinis Fratrum S. FRANCISCI de Observantia Reformatorum, ubique existentes, aliquo spirituali munere illustrare, de omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Apostolorum Petri & Pauli auctoritate confisi, omnibus utriusque sexûs Christi Fidelibus verè pœnitentibus, & confessis, ac S. Communionem refectis: qui aliquam ex dictis Ecclesiis secundâ die Mensis Augusti, à primis Vesperis, usque ad Occasum Solis, diei hujusmodi singulis annis devotè visitaverint, ibique pro Christianorum Principum concordia, &c. pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus; præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. &c. *Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris. 4. Julii 1622. Pontificatus Nostri anno 11.*

D 3

Adver

Advertendum iterum bene ; quòd tenore hujus Brevis, nec Ecclesiis Capucinatorum, nec Ecclesiis Conventualium, aut Monialium concedatur Indulgentia pro Festo Portiunculae ; sed solis Ecclesiis Fratrum Minorum de Obs. Reformatorum & Recollectorum. *Hac duo Brevia habentur in Theatro Regularium P. Angeli de Lantofca impressa Roma 1629. V. Indulg. f. 329. Ibidem habetur declaratio Innocentii X. de V. Julii. 1650.*

Quòd præfata Indulgentia non revocetur in Anno sancto.

Quantùm ad Ecclesiam S. Mariæ Angelorum, domus Ordinis Fratrum Minorum de Obs. prope, & extra muros civitatis Assisensis, Breve incipit: cum ob sacri. &c. Nihilominus ob communicationem Indulgentiarum, inter Ecclesias trium Ordinum S. FRANCISCI à summis Pontificibus concessarum expressè & specificè (infra citandarum) iudico Ecclesias Monialium S. Claræ & Sororum Tertiariarum de Pœnitentia, gaudere Indulgentiis concessis Ecclesiis Fratrum Menorum. Quamvis enim S. Congregatio Indulgentiis præposita anno 1715, responderit Dubio hoc proposito: quòd tenore illorum Brevium (in quibus non fit mentio de Monialibus) non censeantur Indulgentiæ extensæ ad Ecclesias Monialium ; nihilominus, postquam allegatum fuit dari Apostolicas litteras, quæ expressè communicent Indulgentias tales Ecclesiis Monialium ; S. Congregatio censuit resolutionem hujus dubii : esse differendam donec similia Privilegia extensiva afferrentur authenticè probata. Unde non videtur esse dubitandum de participatione & communicatione inter tres Ordines à S. FRANCISCO institutos. Subjicio interim hoc iudicium Sacræ Congregationi, donec decidatur ab eadem, & à Sanctissimo Domino nostro approbetur, quid pro certo tenendum sit,

Constitutio ab Innocentio XI. renovata & confirmata.

XXIX. **P**RO observatione motûs proprii *Leonis X.* circa obedientiam à Monialibus præstandam Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum subjectis, ex Statutis tam Generalibus, quàm Provincialibus respectivè ; nec non contra Syndicos, Procuratores, & Oeconomos ipsarum Monialium, qui juxta tenorem Statutorum, & Decretorum fel. record. *Clementis VIII.* rationem reddituum, bonorum, & expensarum, Monasteriorum dictarum Monialium, Superioribus Ordinis Fratrum Minorum reddere renuerint.

Venerabili F. Episcopo Angelo-Politano, & dilectis Filiis nostris ; & Sedis Apostolicæ Nuntio in Regnis Hispaniarum residenti ; ac Scholastico Ecclesiæ Salmanticensis, & eorum cuilibet.

INNOCENTIUS Papa XI.

Venerabilis Frater, & dilecti Filii: Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecit dilectus Filius F. Franciscus Diaz à S. Bonav. in Rom. Curia, pro Ultra-Mont. Familia, Obedientiæ seu Directioni Ministri Gen. totius Ordinis Fratrum Minorum subjectâ, Commissarius Generalis. Quòd aliàs à fel. record. *Leone X.* Prædecessore nostro præviis litteris in forma Brevis, sub die I. Julii. anni M.D.XVIII. Pontificatûs sui anno VI. præcipitur strictè Monialibus S. Claræ, & aliis, sub Cura Fratrum Minorum existentibus, ut subjiciantur Statutis factis, & faciendis, in Capitulis Generalibus, & Provincialibus Fratrum, utque Abbatisæ tempore Visitationis teneantur realiter suis officiis renuntiare, & aliàs ; prout latius dicitur contineri in dictis litteris motu proprio concessis, tenoris, qui sequitur ; videli-

delicet à tergo : *Dilecto Filio nostro Christophoro. Titulo S. Mariae in Ara Celi, Presbytero Cardinali, totius Ordinis FF. Minorum Generali Ministro.* Intus verò. *Leo Papa X. Dilecte Fili. Salutem & Apostolicam Benedictionem.*

Cùm (sicut accepimus, & magistra rerum te docuit experientia) in Generalibus & Provincialibus Capitulis, per Fratres totius Ordinis tui suis temporibus fieri solitis, circa salubrem eorundem Fratrum, ac sub eorum Curâ, Sororum, & Monialium, vivendi ordinem, eorúmque felicem gubernationem, quàm plurima salutaria ordinentur Statuta; nonnullæ tamen Sorores seu Moniales aliquarum concessionum à Sede Apostolica obtentatum prætextu, aut aliàs per eas sumptâ occasione institutis ipsis impudenter abjectis alium non verentur vivendi modum sectari. Nos considerantes, ut æqualitatis vigor, & ordo exposcit rationis, quòd unusquisque illius debeat sequi vestigia, sub cuius obedientiæ militat iugo. Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac potestatis plenitudine, sub Excommunicationis sententia, ac divini Iudicii obtestatione, & æterni Iudicii interminatione; S. Claræ, & universis, ac singulis sub Cura huiusmodi, nunc, & pro tempore degentibus Sororibus, seu Monialibus præcipiendo mandamus: quatenus ipsæ juxta Regulares in hæcenus celebratis, & olim celebrandis Capitulis Generalibus, seu Provincialibus editas, & factas institutiones, ac desuper ab eorum Provincialibus, seu aliis Superioribus traditam formam obedire teneantur, ut in earum assumptâ Professione Altissimo famulatum impendere debeant; quòdque ipsa Sororum, seu Monialium Monasteria debitè regantur & gubernentur, ac illarum Abbatissæ circa sibi commissum officium summâ cum diligentia, omnique sanctimoniâ, si non divino amore, & amotionis

saltè metu semper intentæ existant; volumus, &, ut præmittitur, mandamus: ut dum annis singulis ab earum Visitatoribus visitantur, & Abbatissæ ministerii absolutio- nem à dictis Visitatoribus, juxta desuper *Urbani IV.* Prædecessoris nostri editam constitutionem, petere tenentur, nedum id verbo, sed etiam facto realiter, & cum effectu facere, ac (si ipsis Visitatoribus videbitur, & ipsa necessitas, ac etiam Monasterii exigeret reformatio) acceperare cum effectu debeant, & huiusmodi officium Abbatissæ in manus ipsius Visitatoris dimittere teneantur; ita, ut mera & libera Visitatori remaneat facultas, ejusdem Sororibus, seu Monialibus, sub dicta, & aliis sibi visis sententiis, censuris, & pœnis præcipiendi; ut circa alicujus Abbatissæ electionem intendere debeant, aut alias circa dictæ constitutionis tenorem procedendi, & Monialem, quæ Abbatissæ ministerium huiusmodi gessit, juxta excessus exigentiam corrigendi, ac castigandi, & censuras, aut pœnas huiusmodi iteratis vicibus aggravandi, & alia in præmissis necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi.

Et nihilominus universis ac singulis Venerabilibus FF. Nostris, Archi-Episcopis, Episcopis ac dilectis Filiis, Abbatibus, Prioribus, ac Personis in Ecclesiastica Dignitate constitutis, & Cathedralium, etiam Metropolitanarum Ecclesiarum Canonicis, aut alicui eorum motu simili mandamus: quatenus dictis Visitatoribus in præmissis, efficaci præsidio assistentes faciant auctoritate nostrâ, eisdem Visitatoribus (postquam pro parte eorum fuerint requisiti) per se, vel per alium, seu alios, omnibus & singulis præmissis pacificè frui & gaudere, non permittentes, eos desuper quomodolibet molestari, ac eis auxilium, consilium, vel favorem præstantes, contradictores per supradictas, & alias eorum arbitrio imponen-

ponendas pœnas, & Censuras compescentes, invocato (si opus fuerit) auxilio brachii sacularis. Non obstantibus tel. record. *Bonifacii Papa VIII.* etiam Prædecessoris Nostri, de una, & Concilii Generalis, de duabus diæsis, ac ultra certum numerum, personis, ad iudicium non vocandis, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis ipsarum Sororum, seu Monasteriorum, monialium, etiam Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quâvis Firmitate aliâ roboratis Statutis, & Consuetudinibus, Privilegiis, Indultis, & Litteris Apostolicis, eisdem Monasteriis, eorumque Abbatissis, Sororibus, & Monialibus, aut aliis quibusvis personis, etiam Archi-Episcopali, vel Episcopali Dignitate fulgentibus, per quoscunque Romanos Pontifices, aut Nos, & Sedem Apostolicam, nunc & pro tempore concessis, confirmatis, & approbatis, & desuper factis, & faciendis Decretis, & declarationibus. Quibus omnibus illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus infererentur, pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliâs in suo ordine permanens, hâc vice duntaxat specialiter & expressè motu simili derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Cæterum, quia difficile foret, præsentibus litteras ad singula quæque loca (in quibus Fratres, & Sorores, seu Moniales hujusmodi illis indigerent) deferri; volumus, & prædictâ auctoritate decernimus: ut earum transumptis manu Notarii publici, & Sigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra, exhibeatur, ac si ipsæ originales litteræ ostensæ, vel exhibitæ forent. *Datum Roma apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die I. Julii. M. D. XVIII. Pontificatus Nostri anno VI.*

Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, plures Abbatissæ & Moniales Monasteriorum, seu Conventuum in partibus

remotis, & præsertim in Indiis Occidentibus existentium, eisdem litteris, quantumvis per Nos generaliter nuper confirmatis, contravenire non solum non vereantur, sed etiam Statuta, jussu piæ mem. *Clementis Papa VIII.* etiam Prædecessoris Nostri, edita, & alia in Generali Capitulo anni M. DC. XXXIX. pro regulari disciplina & administratione reddituum annuorum, & Bonorum Monasteriorum, ac ratione illius à Fautoribus, Syndicis, Oeconomis, & Procuratoribus reddendâ, coram Ordinis Superioribus maturè etiam edita, & in ultimo Capitulo Generali in alma Urbe Romana Nostra habito renovata, seu denuo intimata in pluribus transgrediantur, ac Mandata Superiorum Generalium, & Provincialium parvi pendant. Interest propterea valde, ejusdem Exponentis pro interesse dictorum Superiorum Generalium, & Provincialium (maximè cum prædictæ litteræ *Leonis Papa X.* Prædecessoris Nostri, per Nos, præviis aliis litteris, ut præfertur, confirmatis) comprehendant omnes Moniales S. Claræ, & alias sub Cura Fratrum Minorum existentes, & præcipuè Abbatissam seu Priorissam, ac Monialium S. Elisabeth (primæ, seu secundæ Regulæ S. Claræ) Discalceatarum nuncupatarum in civitate Mexicana degentes, & Fautores, Syndici, Oeconomi, aut Procuratores prædicti ad redditionem reddituum, rationum, & bonorum Ordinis faciendam juxta prædicta Statuta teneantur, dictarum litterarum, ac Statutorum executionem reportare, non obstante forsan contradictione tam Monialium, quàm Fautorum, Syndicorum, Oeconomorum, & Procuratorum prædictorum adversariorum.

Ideo, ne litteræ & Statuta hujusmodi careant effectu; Nobis humiliter supplicari fecit Exponens prædictus, ut ei in præmissis opportunè providere de Bonitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur eundem Exponentem

tem

tem à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & Pœnis, à Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantùm consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi Supplicationibus inclinati; Discretioni Vestræ, attentò, quòd (sicut dictus Exponens asserit) agitur inter exemptos; per præsentem committimus, & mandamus: quatenus vel duo, vel unus vestrum (vocatis ad id vocandis) ad executionem dictarum litterarum, & Statutorum, juxta illorum formam & tenorem (prout de Jure & Auctoritate Nostrâ (procedatis, procedique mandetis, & faciatis, ac etiam prædictos Factores, & Oeconomos ad dictorum Statutorum observantiam teneri declaretis. Non obstantibus præmissis Constitutionibus, ac Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Roma apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris. X. Febr. 1588. Pontificatus Nostri anno XII.

P. Franciscus. Datarius.

In Capitulo Generali Romæ proximè celebrato sancitum fuit, prout ex Decretis Diffinitorii Generalis Ultra-Montani apparet, quòd tenor præcedentis Constitutionis seu Mandati Apostolici in eis contenti executioni in Ultra-Montana Familia omnino mandetur.

C A P U T VIII.

Quando, quâ occasione, & quare S. FRANCISCUS instituerit Ordinem de Pœnitentia, qui est Tertius Ordo Seraphicus, etiam pro Sæcularibus, ad Vota solemnia non obligatis apostolicè approbatus.

XXX. **A**Nno 1221. ex communi Scribentium calculo post absoluta Assisii *Vinea Seraphica.*

Ordinis Comitibus Seraphicus Patriarcha per oppida vicina ferventissimè incepit prædicare pœnitentiam, præcipuè in oppido Canarii prope Umbriam in Valle Spoletana; ita ut Oppidani omnes, & ex vicinis pagis, & civitatibus turmatim ad virum Dei confluerent, ejusque Prædicationis igne accensi, nullo pavore suspensi, nullâ curâ distracti, sese novis Pœnitentiæ Legibus vinciri velle significarent. Beatus Legislator, ne imbecilles mulieres, & facillè periculis expositas seu consortio, seu præsidio Maritorum privaret, nec viros uxorum licitâ, & optatâ societate orbaret, nève loca, urbisque penitus depopulari videretur, nec hos in Religiosorum Sodalitium recipere, nec illas intrâ Sanctimonialium Claustra recludere, consultum judicavit; hinc commune utrisque Institutum præscripsit, 14to. suæ plenæ conversionis anno. Quando (ut omne genus hominum tam sæcularium, quàm Ecclesiasticorum facillimè, & sub suavi jugo Dei, in propriis ædibus Deo inservirent) Ordinem hunc Tertium suis Statutis firmavit, legibus communivit, & propriâ Regulâ corroboravit. Cujus Regulæ inventores [ait Bernard. de Busto p. 2. Rosar. Serm. 27. pa. 2. §. quoad primum.] non fuerunt Fratres Minores, non aliquis Episcopus, non Doctor, non Congregatio aliqua, sed Seraphicus FRANCISCUS illam Spiritu S. prædocente instituit. Vide de super innumeros testes apud Lucam Wading. op. S. Franc. to. 2. pa. 221. de Reg. Tert. & Nicolaum 4. in Bulla Confirm. & in ipsa Formula Profess. Leo. X. in Constit. inter cætera pro Tertiis. Clem. V. in Clementina. cum Sc. de Sent. Excomm. ubi ait: FF. & Sorores de Pœnitentia Tertii Ordinis, quem S. Franciscus instituit. Et Clemens VII. Constit. ad uberes fructus apertè fatetur S. FRANCISCUM esse Auctorem Regulæ, quam profitentur Tertiarii. Et S. Bonav. c. 4. vita S. Franc. asserit;

E

rit;